

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ»

рівень вищої освіти: *перший (бакалаврський)*
за спеціальністю: *242 Туризм і рекреація*
галузі знань: *24 Сфера обслуговування*
освітня кваліфікація: *магістр з туризму і рекреації*

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Державного біотехнологічного університету
протокол № 9 від « 16 » травня 2023р.
та вводиться в дію з «01» вересня 2023р.

В.о. ректора

[Signature] / Андрій Кудряшов

Харків – 2023

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

1. керівника проектної групи **Омельченко Г.Ю.**, к.е.н., доцент кафедри туризму;
2. **Худавердієва В.А.** к.е.н., доцента, доцента кафедри туризму;
3. **Безгінова Л.І.** к.е.н., доцента, доцент кафедри туризму.
4. **Кур'янов Кирило** здобувач 2 курсу

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Рецензія д.геогр.н., доцент, зав. кафедри географії та менеджменту туризму Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича **Олександра КОРОЛЯ**
2. Рецензія к.е.н., доцент, завідувач кафедри туризму Львівського національного університету природокористування **Оксани КРУПИ**

1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний біотехнологічний університет Факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю Кафедра туризму
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр з туризму
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Туризм» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація»»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, - на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста): – за спеціальністю 242 «Туризм» обсягом не більше ніж 60 кредитів ЄКТС. – за іншими спеціальностями не більше, ніж 30 кредитів ЄКТС Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти. .
Наявність акредитації	Акредитується вдруге
Цикл/рівень	Перший(бакалаврський) рівень вищої освіти; НПК України – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта або наявність ступеня молодшого бакалавра або ступеня молодшого спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення програми
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://btu.kharkov.ua/fakulteti-instituti/fakultet-upravlinnya-torgovelnopidpriyemnitskoyu-ta-mitnoyudiyalnistyukafedraturizmu/akred-kaf-tur/
2 – Мета освітньої програми	
Формування загальних і фахових компетентностей для успішного здійснення економічної, організаційно-управлінської, проектної, виробничо-технологічної діяльності у сфері рекреації, туризму і курортів та отримання елітної освіти, що	

створює умови для творчого розвитку, освітньої мобільності та міжнародного визнання

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область
(галузь знань,
спеціальність,
спеціалізація (за
наявності))

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Об'єкти вивчення та/або діяльності: туризм як суспільний феномен, складна соціо-еколого-економічна система, яка охоплює різноманітні природо-географічні, соціокультурні, психологічні, історичні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням; туризм як сфера професійної діяльності передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму.

Цілі навчання: формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму.

Теоретичний зміст предметної області:

- **поняття:** туризм, турист, сфера туризму, форми та види туризму, рекреаційно-туристичні ресурси, об'єкти та атракції туризму; туристичний продукт, екскурсія, туристична дестинація, туристична діяльність, туристичний сервіс, індустрія туризму, туристична інфраструктура, ринок туристичних послуг, суб'єкти туристичного бізнесу;

- **концепції:** гуманістична, патріотично-виховна, національної ідентичності; глобалізації та глокалізації туризму; геопросторової організації туристичного процесу; сталого туризму задля розвитку; інформаційно-технологічна; холістичного маркетингу, сервісна; соціально-відповідального бізнесу;

- **принципи,** які визначають закономірності підготовки фахівців: студентоцентричний, компетентісно-орієнтований, науковості, систематичності і послідовності навчання, практико-орієнтований, міждисциплінарний.

Предметна область містить знання з географії та історії туризму, туристичного краєзнавства і країнознавства, рекреації, організації туризму та екскурсійної діяльності, організації готельної та ресторанної справи, транспортного обслуговування, інформаційних систем і технологій в туризмі, економіки туризму, туropolерейтингу, менеджменту та маркетингу туризму, правового регулювання та безпеки туристичної діяльності.

Методи, методики та технології: загально- та спеціально-наукові методи: географічні, економічні, соціологічні, психологічні, інформаційні, методи туристичного обслуговування (технологічно-виробничі, інтерактивні, сервісні).

Інструменти та обладнання: технічне обладнання та оснащення для обробки інформації, дотримання безпеки в туризмі та туристичній діяльності суб'єктів туристичного

	ринку, спеціалізовані прикладні ліцензовані програми, карти, атласи, спортивне спорядження
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма з прикладною орієнтацією. Зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоздатного фахівця, який володіє сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями в галузі туризму, здатний до творчої діяльності, безперервної самоосвіти, професійного самовдосконалення
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка фахівців з туризму, здатних у практичній діяльності використовувати набуті компетентності. Акцент програми робиться на здобутті навичок та знань, що передбачають зайнятість і можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання в туристичній сфері. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку здійснення туристичної діяльності та особливості обслуговування туристів. Дисципліни та модулі, що включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача
Особливості програми	Програма спрямована на підготовку сучасних ініціативних, креативних, відповідальних, комунікабельних фахівців, здатних до швидкої адаптації, на формування фахівців з новим перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати існуючі методи туристичного обслуговування (технологічно-виробничі, інтерактивні, сервісні), але й розробляти нові на базі сучасних наукових досягнень. Освітня програма має широкий спектр навчальних дисциплін циклу професійної і практичної підготовки, орієнтована на глибоку спеціальну підготовку сучасних фахівців з туристичної справи. Освітня діяльність здійснюється в умовах тісної співпраці з підприємствами (закладами, установами, організаціями) туристичної сфери регіону з метою набуття студентами практичних навичок у сфері туризму та впровадження результатів науково-практичних розробок у роботу суб'єктів туристичного ринку
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до Державного класифікатору професій ДК 003:2010 випускники можуть займати посади, які пов'язані з плановою, аналітичною, проектною діяльністю та управлінням на підприємствах, в установах та організаціях туристичної галузі будь-яких організаційно-правових форм, а саме: фахівець з туристичного обслуговування, консультант та організатор подорожей (екскурсій), екскурсовод, фахівець із організації дозвілля, фахівець з розвитку сільського туризму, фахівець із конференц-сервісу, фахівець зі спеціалізованого обслуговування, інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму), фахівець з туристичної безпеки, фахівець з туристичного обслуговування, агент з туризму, інструктор-методист з туризму, інспектор з туризму, організатор туристичної і готельної діяльності, фахівці в галузі управління туристичною сферою, працівники туристичних агенцій, компаній туроператорів, туристичних фірм; надання послуг

	із бронювання та пов'язана з цим діяльність, діяльність у сфері спорту, організація відпочинку та розваг, організаційно-управлінська, господарська, комерційна, інвестиційна та науково-дослідна діяльність у сфері туризму, готельного господарства, ресторанного сервісу, курортної справи та до виконання спеціальних робіт, пов'язаних із застосуванням знань у туристичній галузі відповідно до набутої спеціальності
Подальше навчання	Можливість навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване ініціативне самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання; проведення лекційних, практичних і лабораторних та семінарських занять, тренінгів; організація майстер-класів, круглих столів, наукових конференцій та семінарів; залучення студентів до участі в проектних роботах, конкурсах, олімпіадах та науково-дослідних заходах. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні заняття проводяться в малих групах, поширеними є ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій із використанням сучасних програмних засобів. Застосовуються інноваційні технології електронного навчання. Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання.</p> <p>Акцент робиться на особистому саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати навчання, що сприятиме формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.</p>
Оцінювання	<p>Рейтингова система оцінювання, поточне та проміжне оцінювання: усне та письмове опитування, тестовий контроль знань, презентація наукової роботи, захист письмових робіт, підсумкове оцінювання з дисциплін: заліки, письмові екзамени, захист звіту з практики, курсової роботи (проекту); захист випускної кваліфікаційної роботи бакалавра, комплексний кваліфікаційний екзамен, заліки, екзамени.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною чотирибальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); дворівневою національною шкалою (зараховано/незараховано); 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні,</p>

	<p>культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>ЗК 03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>ЗК 04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу</p> <p>ЗК 05. Прагнення до збереження навколишнього середовища</p> <p>ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті</p> <p>ЗК 08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій</p> <p>ЗК 09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>ЗК 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії</p> <p>ЗК 13. Здатність планувати та управляти часом</p> <p>ЗК 14. Здатність працювати в команді та автономно</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності</p> <p>ФК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ФК 03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій</p> <p>ФК 04. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління</p> <p>ФК 05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів</p> <p>ФК 06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)</p> <p>ФК 07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту</p> <p>ФК 08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем</p> <p>ФК 09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах</p> <p>ФК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал</p> <p>ФК 11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку</p> <p>ФК 12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу</p> <p>ФК 13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації</p> <p>ФК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості інших культур,</p>

	<p>поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці</p> <p>ФК 15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства</p> <p>ФК 16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктами туристичного бізнесу</p>
--	---

7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

ПРН 1	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
ПРН 2	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
ПРН 3	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.
ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
ПРН 5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
ПРН 6	Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
ПРН 7	Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.
ПРН 8	Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.
ПРН 9	Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості й норм безпеки.
ПРН 10	Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).
ПРН 11	Володіти державною та іноземною (іноземними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.
ПРН 12	Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.
ПРН 13	Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
ПРН 14	Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття
ПРН 15	Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань
ПРН 16	Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
ПРН 17	Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
ПРН18	Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
ПРН19	Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
ПРН20	Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПРН21	Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
ПРН22	Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове	Розробники програми: 3 кандидата наук, доценти та один
----------------	--

забезпечення	здобувач. Всі розробники є штатними співробітниками Державного біотехнологічного університету. Гарант освітньо-професійної програми: к.е.н., Г.Ю. Омельченко – доцент кафедри туризму. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявність навчальних приміщень, комп'ютерних класів, спортивного залу, спортивного майданчику, бібліотеки, читального залу, мультимедійного обладнання, бездротового доступу до мережі Інтернет, приміщень для науково-педагогічних працівників, гуртожитків, пунктів харчування. Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, повне забезпечення гуртожитками відповідно до потреби, забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних планів, соціальна інфраструктура включає спортивний комплекс, медпункт, базу відпочинку.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчальний процес забезпечено підручниками, довідковою літературою, методичними виданнями викладачів. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю. Забезпеченість бібліотеки фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація): – офіційний сайт ДБТУ: http://btu.kharkov.ua – офіційний сайт факультету: http://btu.kharkov.ua/fakulteti-instituti/fakultet-upravlinnya-torgovelnno-pidpriyemnitskoyu-ta-mitnoyu-diyalnistyuu/ – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека ДБТУ, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу – навчально-методичні комплекси дисциплін; – навчальні та робочі програми дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, дипломних робіт; – критерії оцінювання рівня підготовки; – пакети комплексних контрольних робіт
9 – Академічна мобільність	
Національна	Можливість участі у програмах академічної мобільності на

кредитна мобільність	основі двосторонніх договорів між університетом та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Можливість участі у програмі Erasmus+, проектах міжнародної кредитної мобільності на основі двосторонніх договорів між університетом та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно чинного законодавства про підготовку іноземних громадян Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється на загальних умовах, за контрактною формою навчання, з додатковою мовною підготовкою.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми «Туризм» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 242 «Туризм» та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
ОКБП 1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0	Екзамен
ОКБП 2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	12,0	Диф. Залік
ОКБП 3	Друга іноземна мова (за професійним спрямуванням)	12,0	Диф. Залік
ОКБП 4	Історія української державності	3,0	Екзамен
ОКБП 5	Комунікація та співробітництво в цифровому середовищі	3,0	Диф. залік
ОКБП 6	Права людини та громадянське суспільство	3,0	Диф. залік
ОКБП 7	Філософія	3,0	Диф. залік
ОКБП 8	Соціальна відповідальність	4,0	Екзамен
ОКБП 9	Фізичне виховання (позакредитна)		
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ОКППП 1	Вступ до фаху та академічна доброчесність	3,0	Диф. залік
ОКППП 2	Основи туризмознавства	4,0	Екзамен
ОКППП 3	Економіка рекреації та туризму	4,0	Диф. залік
ОКППП 4	Туристичне країнознавство	4,0	Диф. залік
ОКППП 5	Географія туризму	4,0	Екзамен
ОКППП 6	Краєзнавчо-туристична діяльність	4,0	Екзамен
ОКППП 7	Спеціалізований туризм	8,0	Екзамен
ОКППП 8	Основи наукових досліджень	4,0	Екзамен
ОКППП 9	Туроперпейтинг	4,0	Екзамен
ОКППП 10	Маркетинг у туризмі і рекреації	4,0	Екзамен
ОКППП 11	Психологія туризму та конфліктологія	4,0	Екзамен

ОКППП 12	Менеджмент туризму і тимбілдинг	4,0	Диф. залік
ОКППП 13	Якість, безпека та навколишнє середовище у сфері туризму	4,0	Диф. залік
ОКППП 14	Туристичні послуги та туристична діяльність	5,0	Екзамен
ОКППП 15	Бухгалтерський облік у туристичній діяльності	4,0	Диф. залік
ОКППП 16	Геоінформатика	4,0	Диф. залік
ОКППП 17	Інновінг в туризмі і рекреації	4,0	Екзамен
ОКППП 18	Технології управління персоналом та рекрутинг	4,0	Екзамен
ОКППП 19	Відкриття власного бізнесу в туристичній галузі	4,0	Диф. залік
ОКППП 20	Рекреаційні комплекси України та світу	5,0	Екзамен
ОКППП 21	Міжнародний туризм та міжетнічні комунікації	4,0	Екзамен
ОКППП 22	Організація та планування туристичної діяльності	5,0	Екзамен
ОКППП 23	Сталий розвиток туризму	3,0	Екзамен
ОКППП 24	Керівництво туристичним офісом	4,0	Екзамен
ОКППП 25	Правове регулювання туристичної діяльності	3,0	Диф. залік
ОКППП 26	Оцінка діяльності підприємств туристичної галузі	3,0	Екзамен
Практика			
ОКППП 27	Навчальна практика «Вступ до фаху та академічна доброчесність»	6,0	Диф. залік
ОКППП 28	Навчальна практика (ознайомлювальна) «Краєзнавчо-туристична діяльність»	6,0	Диф. залік
ОКППП 29	Виробнича практика «Комплексна виробнича практика»	4,0	Диф. залік
ОКППП 30	Передатестаційна практика	2,0	Диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		168,0	
Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми			
Загальний обсяг вибіркових компонент		60,0	
Атестаційний екзамен		2,0	
Виконання та захист кваліфікаційної роботи		10,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		240,0	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота повинна передбачати теоретичні та аналітичні узагальнення або розв'язання практичної задачі у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорії та методів туризмознавство. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен має бути спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених стандартом та освітньою програмою.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи забезпечення якості освіти:

- відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти;
- системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу;
- процесний підхід до управління;
- здійснення моніторингу якості;
- постійне підвищення якості;
- залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- публічність інформації на всіх етапах забезпечення якості.

Процедурами забезпечення якості освіти є:

- удосконалення планування освітньої діяльності;
- затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти;
- покращення кадрового потенціалу університету;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях учасників освітнього процесу.

Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм

1. Механізм розробки та затвердження освітніх програм регулюється «Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм».
2. Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу.

3. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

4. Відповідальні за впровадження та виконання освітніх програм: випускова кафедра, науково-методична та вчена ради факультету, навчальний відділ, вчена рада університету.

Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти

1. Оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про проведення поточного та семестрового контролю навчання студентів».

2. Критерії оцінювання є обов'язковою складовою навчальної програми дисципліни. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає теоретичну частину дисципліни, повинен ознайомити студентів зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами завдань попередніх років, а також із системою і критеріями її оцінювання.

3. Для врахування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні анонімні опитування (анкетування) студентів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів вищої освіти.

4. Результати оцінювання здобувачів вищої освіти обговорюються на засіданні вченої ради та оприлюднюються на офіційному вебсайті університету

5. Відповідальні за впровадження та виконання: дирекція, навчальний відділ, студентська рада, науково-методична рада, центр менеджменту якості університету.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників регулюється Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників, аспірантів і співробітників структурних підрозділів університету та здійснюється на договірній основі у відповідності до діючої нормативної бази та базується на принципах:

- обов'язковості та періодичності проходження підвищення кваліфікації;
- прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації;
- моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності;
- впровадження результатів підвищення кваліфікації чи стажування в наукову та педагогічну діяльність.

Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби наявного студентського контингенту відповідно до форм навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність та можуть їх використовувати у навчанні.

Для самостійної роботи студентів запроваджено електронний ресурс Moodle, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін. Забезпеченість навчально-методичними матеріалами електронного ресурсу Moodle для кожної навчальної дисципліни становить понад 70%, що відповідає встановленим нормативам.

Наявність інформаційних систем для Ефективного управління освітнім процесом

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяє автоматизована система управління, яка забезпечує: єдиний механізм у роботі з документами, унеможливує їх дублювання, допомагає ефективно здійснювати їх пошук, володіючи мінімальною інформацією про них, надає можливість паралельного виконання операцій, що дозволяє скоротити час руху документів і підвищити оперативність їх виконання.

Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

Достовірна, об'єктивна, актуальна та легкодоступна інформація про навчальний процес за спеціальністю 242 Туризм і рекреація публікується на офіційному вебсайті Державного біотехнологічного університету, включаючи освітні програми з висвітленням критеріїв відбору на навчання, запланованих результатів навчання за цими програмами, кваліфікації, а також зміст освітніх компонентів.

Запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти

Система забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті, базується на моральних нормах, правилах етичної поведінки та принципах академічної доброчесності:

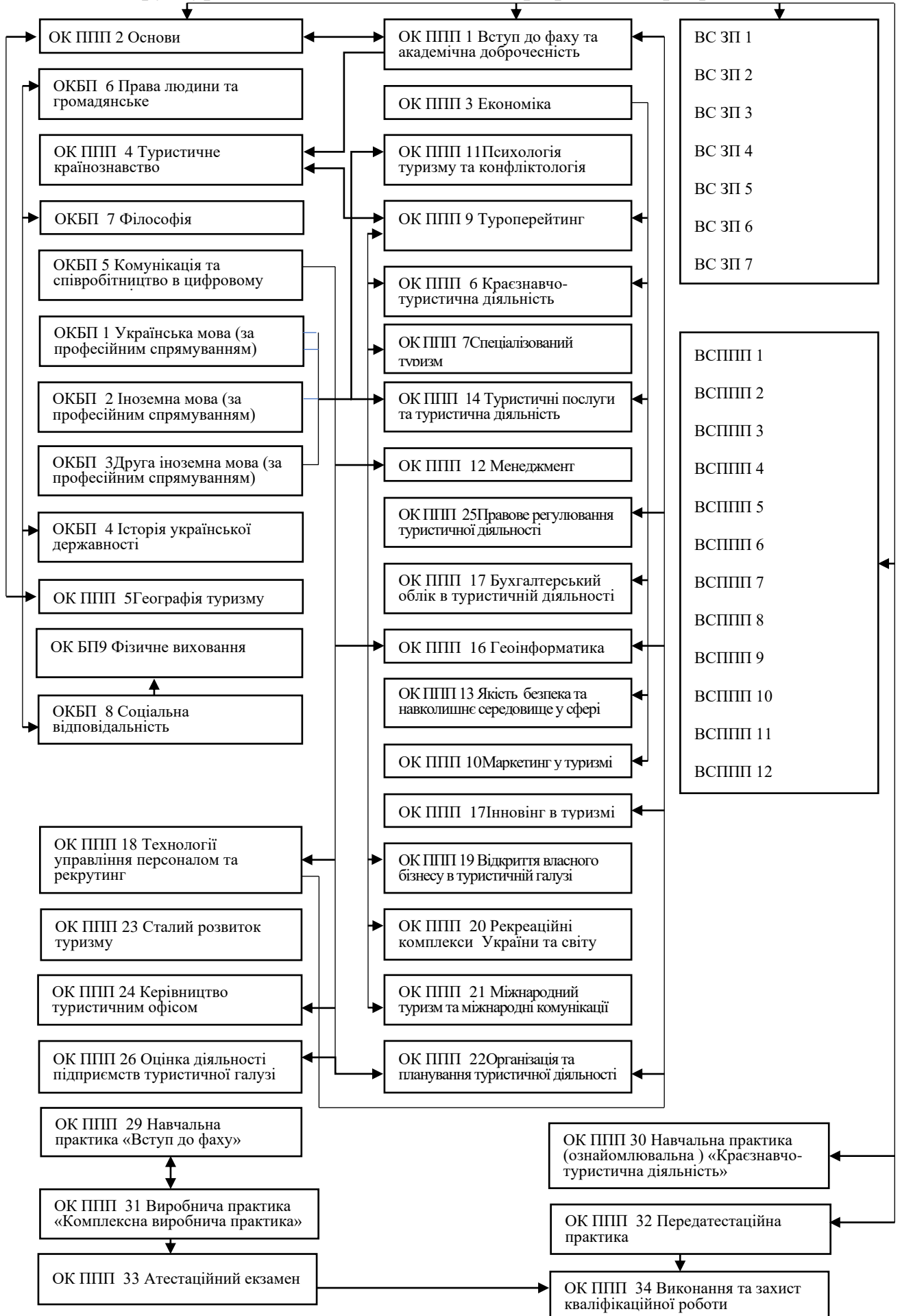
- сприяння становленню та розвитку партнерських відносин між учасниками освітнього процесу;
- сприяння формуванню та поширенню позитивного іміджу університету;
- збереження та примноження традицій університету, підвищення його престижу власними досягненнями;
- виявлення толерантності та поваги до релігії, культури, звичаїв та традицій учасників освітнього процесу всіх національностей;
- допомоги учасникам освітнього процесу, що опинились в складних життєвих обставинах та ін.
- забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу досягається шляхом функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Перевірка наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність академічного плагіату має на меті запобігання поширенню плагіату в письмових роботах, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності і індивідуальності при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Учасники освітнього процесу несуть адміністративну та дисциплінарну відповідальність за не доброчесну поведінку.

Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

5. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

	ОКБП 1	ОКБП 2	ОКБП 3	ОКБП 4	ОКБП 5	ОКБП 6	ОКБП 7	ОКБП 8	ОКБП 9	ОКПП 1	ОКПП 2	ОКПП 3	ОКПП 4	ОКПП 5	ОКПП 6	ОКПП 7	ОКПП 8	ОКПП 9	ОКПП 10	ОКПП 11	ОКПП 12	ОКПП 13	ОКПП 14	ОКПП 15	ОКПП 16	ОКПП 17	ОКПП 18	ОКПП 19	ОКПП 20	ОКПП 21	ОКПП 22	ОКПП 23	ОКПП 24	ОКПП 25	ОКПП 26	ОКПП 27	ОКПП 28				
ПК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
БК 01	+	+		+								+									+																				
БК 02	+	+	+	+					+	+	+	+			+	+	+																				+				
БК 03				+								+										+						+													
БК 04				+								+		+	+																										
БК 05			+							+		+		+		+	+								+				+									+			
БК 06					+					+														+																	
БК 07						+	+									+						+								+											
БК 08				+																				+																	
БК 09		+			+									+	+						+		+	+																	
БК 10						+																																			
БК1 1							+	+																																	
БК 12						+	+	+								+													+			+									
БК 13																+																									
БК 14																+																									
ФК 01	+		+						+	+			+	+		+	+	+	+	+	+			+			+	+		+					+	+	+	+	+	+	
ФК 02		+	+	+									+	+				+	+	+							+			+	+					+	+	+	+	+	

7. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>]; 11 - Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>]
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>].
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>].
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>].
4. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>].
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>].
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf].
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3).
8. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempusoffice.pdf].
9. Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf].
10. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf].
11. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf].
12. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf].
13. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Режим доступу: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigm HE.pdf>].
14. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].